

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bielecki

SSN Romuald Dalewski

w sprawie z odwołania J. C.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa [...] w W.

o wysokość emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 28 lutego 2023 r.,

zażalenia odwołującego się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 8 września 2022 r., sygn. akt III AUa 731/21,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 8 lutego 2022 r. zmienił zaskarżony przez organ rentowy wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w ten sposób, że zaskarżoną decyzję Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa [...] w W. z 31 lipca 2017 r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury zmienił w części, ustalając, że wysokość emerytury J. C. od 1 października 2017 r. wynosi 37,38% podstawy wymiaru, przy przyjęciu 0% podstawy wymiaru za każdy rok służby od 1 stycznia 1976 r. do 31 lipca 1990 r. oraz oddalił odwołanie od powyższej decyzji w pozostałej części, zaś koszty zastępstwa prawnego zniósł wzajemnie między stronami. Wyrok Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi J.C. w dniu

1 lipca 2022 r. Od tego wyroku w dniu 2 września 2022r. pełnomocnik odwołującego złożył skargę kasacyjną, nadając przesyłkę w urzędzie pocztowym (data stempla na kopercie).

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 8 września 2022 r. w sprawie J.C. przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa [...] w W. o wysokość emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej w przedmiocie skargi kasacyjnej J. C. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił skargę kasacyjną. Sąd Apelacyjny wskazał, iż skarga kasacyjna została wniesiona po upływie terminu, wobec czego podlegała odrzuceniu z mocy art. 398⁶ § 2 k.p.c. Jednocześnie Sąd Apelacyjny powołał się na art. 398⁵ § 1 k.p.c. zgodnie z którym termin do wywiedzenia skargi kasacyjnej wynosi dwa miesiące od dnia doręczenia wyroku z uzasadnieniem stronie skarżącej. Jest to termin oznaczony w miesiącach, a zasady liczenia tego rodzaju terminów wynikają z art. 112 k.c. Terminy oznaczone w miesiącach kończą się z upływem dnia, który datą odpowiada początkowemu dniowi terminu.

Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 8 września 2022 r. złożył pełnomocnik J. C. adwokat J. K. , zaskarżając postanowienie w całości i zarzucając obrazę prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez wadliwą ocenę okoliczności sprawy skutkującą błędnym uznaniem, że odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie wydany w sprawie wraz z uzasadnieniem został doręczony odwołującemu się w dniu 1 lipca 2022 r., a w konsekwencji termin na wywiedzenie skargi kasacyjnej od tego wyroku upływał w dniu 1 września 2022 r., a tym samym skarga kasacyjna złożona przez adwokat J. K. w dniu 2 września 2022 r. jako złożona z uchybieniem ww. terminu podlegała odrzuceniu, do czego doszło na mocy skarżonego postanowienia, podczas gdy przedmiotowy odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie został doręczony pełnomocnikowi odwołującego się w dniu 4 lipca 2022 r., w konsekwencji czego termin na wniesienie skargi kasacyjnej upływał w dniu 4 września 2022 r., a tym samym w sprawie brak było podstaw do odrzucenia skargi kasacyjnej jako wniesionej po terminie. Żalący wniósł o uchylenie postanowienia w całości i dalsze procedowanie wniesionej w sprawie skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w

postępowaniu odwoławczym wedle norm przepisanych. Jednocześnie wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z wydruku wiadomości e-mail z dnia 30 sierpnia 2022 r., w celu wykazania faktu odbioru odpisu wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 lutego 2022 r. wydanego w sprawie zawisłej pod sygn. akt III AUa 731/21 w dniu 4 lipca 2022 r. W uzasadnieniu zażalenia wskazano, że odpis przedmiotowego wyroku został doręczony odwołującemu się w dniu 4 lipca 2022 r., a okoliczność ta wynika zarówno z dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy (k. 221 a.s.), jak również została potwierdzona przez samego odwołującego się w mailu z dnia 30 sierpnia 2022 r., którego kopię załączono do zażalenia. W mailu odwołujący wprost wskazuje, że odpis uzasadnienia wyroku został mu doręczony 4 lipca 2022 r. Tym samym - zdaniem żalącego - w niniejszej sprawie w sposób oczywisty doszło do omyłki przy określeniu terminu doręczenia odpisu ww. wyroku, gdyż do doręczenia odpisu wyroku z dnia 8 lutego 2022 r. doszło w dniu 4 lipca 2022 r. a nie 1 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie na postanowienie o odrzuceniu kasacji jest bezzasadne. Termin do wniesienia skargi kasacyjnej (wynikający z art. 398⁵ § 1 k.p.c.) jest terminem ciągłym, a więc kończy się z upływem dnia, który datą odpowiada dacie doręczenia orzeczenia stronie skarżącej - art. 112 k.c. w związku z art. 165 § 1 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2019 r., II UK 127/18, LEX nr 2654313).

Z akt sprawy wynika, że wyrok Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem został doręczony przez Portal Informacyjny pełnomocnikowi odwołującego adwokatowi D. S., w dniu 1 lipca 2022 r. Doręczanie pism profesjonalnym pełnomocnikom na podstawie art. 15zzs⁹ ust. 2 ustawy z 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w okresie obowiązującego stanu epidemii z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od jego odwołania stanowi zasadę. W związku z tym każde pismo, do którego znajduje zastosowanie ten przepis, w razie zarządzenia jego doręczenia pełnomocnikowi

strony powinno zostać doręczone za pośrednictwem portalu informacyjnego. Jedynie odstąpienie od doręczenia pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego wymaga wyraźnego zarządzenia przewodniczącego (art. 15z⁹ ust. 5 ustawy covidowej). Nie ma w związku z tym podstaw do równoległego dokonywania doręczeń za pośrednictwem portalu informacyjnego i za pośrednictwem operatora pocztowego w trybie art. 131 § 1 k.p.c. Oba sposoby doręczania pism są względem siebie równoważne, co czyni zbędnym ich dublowanie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2021 r., V CZ 72/21, LEX nr 3324529, postanowienie Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2022 r., III CZ 58/22, OSNC 2022, nr 9, poz. 91).

W przedmiotowej sprawie doręczenie pisma (uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego) z wykorzystaniem Portalu Informacyjnego pełnomocnikowi J. C. zostało wykonane prawidłowo. Adwokat D. S. w dniu 1 lipca 2022 r. odebrał pismo (uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego) przez sądowy Portal Informacyjny. Następnie J. C. w dniu 10 sierpnia 2022 r. udzielił pełnomocnictwa adwokatowi J. K., który to w dniu 2 września 2022 r. złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, nadając przesyłkę w urzędzie pocztowym (data stempla na kopercie). Oddanie przesyłki zawierającej skargę w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu właściwych przepisów jest równoznaczne z wniesieniem jej do sądu, a zatem dniem wniesienia pisma jest data stempla pocztowego odcisniętego na kopercie zawierającej skargę. Na profesjonalnym pełnomocniku procesowym strony ciąży powinność zachowania szczególnej staranności, polegającej, między innymi, na zapewnieniu skuteczności przedsięwziętych przez pełnomocnika czynności procesowych, w tym zwłaszcza dochowania terminów do dokonania tych czynności. Wniesienie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez złożenie jej w biurze podawczym sądu lub przez jej przesłanie listem poleconym. Pozwala to Sądowi oraz stronom postępowania na jednoznaczne ustalenie - w razie wątpliwości - daty wniesienia skargi kasacyjnej, umożliwia śledzenie przebiegu czynności doręczeniowych oraz złożenie ewentualnej reklamacji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2021 r., II CZ 60/20, LEX nr 3147722).

Jedynie na marginesie należy podkreślić, że udzielenie pełnomocnictwa innemu adwokatowi nie doprowadza do wygaśnięcia dotychczasowego

pełnomocnictwa, gdyż nie oznacza to samo przez się cofnięcia pełnomocnictwa udzielonego wcześniej (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 1937 r., C II 2959/36, PS 1937, poz. 508, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2005 r., I CZ 105/05, niepubl.). W aktach sprawy brak jest również jakichkolwiek oświadczeń J. C. potwierdzających cofnięcie pełnomocnictwa dla adwokata D. S. i zwolnienie z obowiązku dalszego występowania w sprawie. A nawet gdyby założyć, że w przedmiotowej sprawie doszło do zmiany pełnomocnika to i tak nie ma to żadnego wpływu na zmianę biegu terminu do złożenia skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z 5 grudnia 2019 r., III CZ 43/19, LEX nr 2772863). W przedmiotowej sprawie z momentem odbioru uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego przez Portal Informacyjny tj. 1 lipca 2022 r. doszło do otwarcia terminu na wniesienie skargi kasacyjnej, który upływał z dniem 1 września 2022 r. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 października 2019 r., IV CZ 68/19, LEX nr 2749731).

Całkowicie irrelevantny dla sprawy pozostaje przy tym dowód w postaci wydruku wiadomości e-mail z dnia 30 sierpnia 2022 r. skierowanej przez J. C. do adwokata J. K., albowiem nie poświadcza on faktycznej daty odbioru uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego przez profesjonalnego pełnomocnika a jedynie przez stronę, która w treści maila potwierdza, kiedy odebrała uzasadnienie, co w przedmiotowej sprawie o tyle nie zmienia nic, że wcześniej uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego odebrał adwokat D. S. Podkreślić należy, że w obecnym modelu polskiego procesu cywilnego sąd pełni zdecydowanie funkcję „arbitra”, a odstępstwa od niego mają charakter wyjątku, który nie może być traktowany rozszerzająco (art. 5, 210 § 2¹, 212 k.p.c.). Aktywność taka wyłączona jest w szczególności w sytuacji, gdy stronę reprezentuje profesjonalny pełnomocnik.

Skoro zarzuty zażalenia okazały się nieuzasadnione, Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. oddalił zażalenie.